

Krzyż Chrystusa

Cele katechetyczne – wymagania ogólne:

- rozwijanie umiejętności odczytywania znaczenia krzyża Jezusa w życiu chrześcijanina;
- pogłębienie wiadomości o genezie i znaczeniu święta Podwyższenia Krzyża.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe. Uczeń:

- na podstawie lektury tekstów biblijnych opowiada własnymi słowami o męce i śmierci Jezusa na krzyżu;
- w oparciu o dotychczasową wiedzę i wiadomości z lekcji wyjaśnia, że krzyż jest dla chrześcijan znakiem zbawienia i ofiarnej miłości;
- opowiada o poszukiwaniach drzewa krzyża podjętych przez św. Helenę, a także o świadectwie wiary cesarzowej;
- podaje datę święta Podwyższenia Krzyża i omawia możliwości przeżywania tego dnia w domu i w kościele;
- zna słowa pieśni *Krzyżu święty nade wszystko* i prawidłowo określa nastrój utworu.

Pojęcia, postaci:

krzyż, pieśń *Krzyżu święty nad wszystko*.

Wartości:

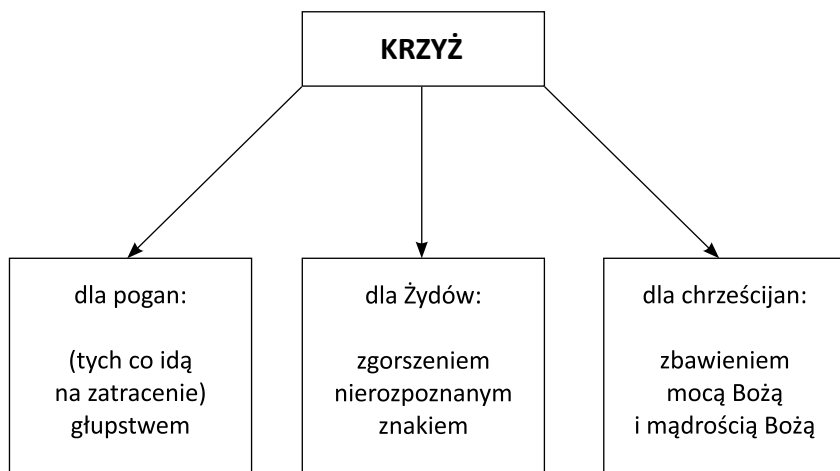
miłość ofiarna.

proponycja realizacji

1. Przygotowani wcześniej uczniowie odgrywają scenkę ukazującą odnalezienie krzyża Chrystusa przez św. Helenę (zob. materiały do wykorzystania). Alternatywnie katecheta rozpoczyna od prezentacji materiałów medialnych nt. krzyża (np. związanych z konfliktem o krzyże w Miętmem, krzyż sprzed Pałacu Prezydenckiego po katastrofie smoleńskiej lub dyskusją nad obecnością krzyża w przestrzeni publicznej).
2. Krótka dyskusja zmierzająca do ukazania znaczenia krzyża – jako znaku wiary, przynależności do określonego wyznania, symbolu ofiary, męczeństwa.

3. Katecheta lub wybrany uczeń odczytuje fragment 1 Kor 1, 17–24. Na podstawie tekstu i wypowiedzi uczniów na tablicy powstaje schemat (uczniowie przerysowują go do zeszytów):

4. Odczytanie Ewangelii J 19, 17–20.25–30. Miniwykład katechety ukazujący fundamentalne znaczenie krzyża Chrystusa dla wiary (zbawienie, potwierdzenie całej nauki Jezusa, początek sakramentów Kościoła – chrztu i Eucharystii, krzyż jako „klucz do nieba”). Warto uświadomić uczniom towarzyszenie znaku krzyża w różnych istotnych momentach życia człowieka – chrzest, pozostałe sakramenty, modlitwy, błogosławieństwo dzieci przez rodziców (także np. przed zawarciem sakramentu małżeństwa), krzyż przed wyjściem z domu, podróżą, śmierć człowieka – krzyż na grobie. Na zakończenie katecheta podkreśla, iż krzyż jest znakiem wiecznego zbawienia dokonanego przez Jezusa, ale także wybawia nas od zła i nieszczęść w ciągu całego naszego życia.

5. Jeśli na początku lekcji nie odegrano scenki, katecheta przekazuje podstawowe informacje nt. odnalezienia krzyża przez św. Helenę i ustanowienia święta Podwyższenia Krzyża. Uczniowie notują w zeszytach:

Krzyż jest znakiem miłości Bożej do ludzi i ofiary Chrystusa. Jezus umarł na krzyżu i zmartwychwstał dla nas i naszego zbawienia, a krzyż stał się kluczem do nieba. Ten znak naszej wiary przypomina, że chrześcijanin musi żyć w łączności z Bogiem, ale także z innymi ludźmi. Nie zawsze jest to łatwe, ale Jezus wspiera nas w niesieniu naszych codziennych krzyży, przypominając nam, że na końcu drogi nagrodzi nasz trud.

14 września obchodzimy święto Podwyższenia Krzyż, na pamiątkę odnalezienia relikwii krzyża Jezusa przez cesarzową, św. Helenę (ok. 335 r.). Dzień ten jest okazją do wdzięczności Jezusowi za Jego ofiarę, a także do przemyślenia własnej postawy wobec znaku krzyża.

6. Praca w grupach – katecheta dzieli uczniów na cztery grupy (ewentualnie osiem), każdej grupie przydziela jedną zwrotkę pieśni *Krzyżu święty nade wszystko* (podręcznik ucznia, s. 255). Katecheta wyjaśnia, iż jest to pieśń średniowieczna – polski przekład łacińskiego hymnu autorstwa biskupa Poitiers – Wenancjusza Fortunata, który tym utworem chciał uczcić kawałek drzewa Krzyża Świętego, podarowanego księżniczce Radegundzie przez cesarza bizantyńskiego Justyna II w roku 569. Uczniowie dokonują parafrazy otrzymanej zwrotki, wyrażając jej treść w dwóch prostych zdaniach. Po zakończonej pracy uczniowie odczytują wpierw tekst pieśni, następnie własną parafrazę.
7. Nauka pieśni *Krzyżu święty nade wszystko*.

Modlitwa: Śpiew *Krzyżu święty nade wszystko*.

praca domowa

Uczniowie odczytują tekst św. Jana Pawła II z podręczników (s. 254). Zależnie od tego, czy w ich szkole są krzyże, czy nie:

- uzasadniają pisemnie obecność krzyża,
- formułują wniosek o umieszczenie krzyża w sali lekcyjnej.

Dla chętnych: Krzyż – kolaż. Uczniowie wykonują kartonowy krzyż, na którym umieszczają następujące elementy (w dowolnej kompozycji): cytat biblijny dotyczący krzyża, ilustrację, fragment wiersza lub pieśni o krzyżu oraz własną krótką refleksję związaną z krzyżem Chrystusa (może być w formie modlitwy). Wykonane prace można zaprezentować w gazetce szkolnej lub w parafii (warto to uczynić zwłaszcza wtedy, gdy lekcję przeprowadzono odpowiednio wcześniej, przed 14 września. Ewentualnie prace mogą być przechowane i wykorzystane w Wielkim Poście).

Korelacja z innymi przedmiotami:

- ✓ język polski – krzyż w literaturze;
- ✓ wychowanie do życia w rodzinie – znaki wiary w życiu rodzinnym;
- ✓ wiedza o społeczeństwie – prawo wierzących do manifestowania swojej wiary;
- ✓ plastyka – krzyż w malarstwie i rzeźbie, dziedzictwo kulturowe w regionie: krzyże i kapliczki w bliskiej okolicy;
- ✓ godziny do dyspozycji wychowawcy – szacunek dla znaków religijnych.